101 isikut Urvaste kalmistul

2. osa

Töös-palves kallis iga hetk, kuniks kostub igaviku hõik …
Vambola Raudsepp. Kogumik "Sügishallade aegu".

101 isikut Urvaste kalmistul

2. osa

Saateks.

Käesolev uuring kujutab endast järge varem ilmunud brošüürile “101 isikut Urvaste kalmistul”, kusjuures kõnesolevasse üllitisse on lisatud mitmeid tutvustamist väärivaid isikuid. Need on talunikud, kes osalesid I maailmasõjas ja Eesti Vabadussõjas, töötajaid paljudes eluvaldkondades, sh põllumajanduses, teaduses, hariduses jne.

Antud töös koduloo ja genealoogia andmete koos kasutamine kalmistule maetud isikute uurimisel, annab tulemuseks uusi aspekte möödaniku väärtustamisel. Sellise lähenemisviisi põhiline raskus seisneb väljavalitud isikutest sellise valimi loomises mis just kõige paremini iseloomustab uuritavat keskkonda, so Urvaste kihelkonda erinevatel aegadel.

Lõppeks. Uuringud Urvaste kalmuaia puhul ei lõpe kunagi, sest lootusetu on hõlmata kalmistule maetud isikute tervikarvu ja pealegi elu läheb edasi, kogu aeg tuleb uusi lahkunuid juurde. (NB! Seoses algallikate puudulikkusega vajavad mõnede isikute andmed edaspidist täiendamist).

Lugupidamisega,
koostajad:

Vambola Raudsepp Üllar Salumets Priit Raudsepp

A. Eesti eest.

I. Eesti riigi rajamise ja kestvuse eest. Vabadussõjas osalenud isikud.

Mihkel Kähr Samuel Põder Eduard Ahman

Mihkel Kähr (1886-1966). Talunik. Osales I maailmasõjas ja Eesti Vabadussõjas. Sündinud Hindrike talus, Vaabina vallas. Vanemad: Juhan ja Saara Kähr. Perekonnas kolm last. Savi talu peremees. Maetud Urvaste kalmistule.

Samuel Põder (1871-1962). Talunik. Osales I maailmasõjas ja Eesti Vabadussõjas. Sündinud Antsla vallas S-Kauksi talus Jakobi ja Maria pojana. Abikaasa Annaga perekonnas neli last. Talu sai pärandusena oma isalt. Maetud Urvaste kalmistule.

Eduard Ahman (1889-1942). Sõjaväelane. EW kolonel. Sündinud Vana-Antsla vallas Ivaski talus. Osales Eesti Vabadussõjas ning hiljem

töötas Sõjavägede Staabi ülema abina. Arreteeriti 14. juunil 1941 ja küüditati Venemaale. NKVD tribunali otsus surmanuhtlus, mis viidi täide Norillagis.

Voldemar Paluteder Kristjan Liibert Kristjan Hendrikson Peeter Rehkli

Voldemar Paluteder (1897 -1969). Talunik. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Autasustatud Vabadussõjast osavõtu märgiga. Osales lahingutes Irboska lähistel. Vanemad: Kustav ja Anna, abikaasa Elisabeth ning perekonnas kaks last (Hilja ja Lembit). Voldemar on *skulptor Lembit Palutederi* isa. Edukas taluperemees ja seltsitegelane (haridus, tuletõrje). Maetud Urvaste kalmistule.

Kristjan Liibert (1900-1973). Talunik. Osales vabatahtlikuna Eesti Vabadussõjas. Sündis Vana-Antsla vallas, Litsmetsal Konrasi ja Anna pojana. Abikaasa Selmaga peres kolm last. Olnud abivallavanem. Seltsitegelane. Maetud Urvaste kalmistule.

Kristjan Hendrikson (1890 - ...) Talunik. Osales I maailmasõjas ja Eesti Vabadussõjas. Elas Nõmme 57 talus. Sündis Peeter ja Lote pojana. Abikaasa Elisabethiga peres kaks last. Maetud Urvaste kalmistule. Hauaplats teadmata.

Peeter Rehkli (1871-1946). Talunik. Sündinud Vaabina vallas, Habsi A-67 talus Hans ja Anna pojana. Abikaasa Senni Rehkli. Lõpetas Vaabina vallakooli. Oli tegev Piimaühistus. Seltsitegelane. Maetud Urvaste kalmistule.

Mihkel Rehkli

Karl Rägo

Richard Varik

Voldemar Kolk

Mihkel Rehkli (1862-1953). Talunik. Võttis osa Eesti Vabadussõjast. Sündinud Vaabina vallas. Vanemad: Karl ja Katre Rehkli. Abikaasa Mariega perekonnas seitse last. Õppis Vaabina vallakoolis. Talus abitööjõudu ei kasutatud. Maetud Urvaste kalmistule.

Karl Rägo (1889-1955). Talunik EW sõjaväelane (major). Sündinud Linnamäel, Räägol, Johan ja Anna pojana. Õppis Vladimiri sõjakoolis ja ohvitseride kursustel Osales I maailmasõjas. Oli sõjavangis Saksamaal. Abikaasa Erikaga peres üks laps. Hiljem EW major ning sai autasutalu. Peale Eesti okupeerimist suunati Punaarmeesse. Arreteeriti 15.02.50, kohtuotsus 10+5 a. Suri Angerlagis, Irkutskis 1955. a.

Richard Varik (1901-1956). Talunik. Vanemad: Juhan ja Maria Varik. Abikaasa Ellaga neli last. Osales I maailmasõjas ja Eesti Vabadus-sõjas. Maetud Urvaste kalmistule.

Voldemar Kolk (1895-1975). Jakobi talu peremees. Vanemad: Daved ja Rosalie Kolk. Sündinud Vaabinas. Abikaasa Alviinega perekonnas neli last. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

Peeter Sarapuu Oskar Puusepp Oskar Paluoja Jaan Jaanimägi

Peeter Sarapuu (1878-1946). Talunik. Vanemad: Aado ja Leena. Abikaasa Helena-Alviine, kellega koos perekonnas kaks last. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

Oskar Puusepp (1898-1980). Sõjaväelane ja eesti vaimulik. Vabadussõjas oli *Kuperjanovi* pataljoni võitleja. Emigreerus. Vanemad maetud Urvaste kalmistule. Suri Portlandis, USAs.

Oskar Paluoja (1890-1966). Talunik. Võtnud osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast (Lõunarindel). Vanemad: Märt ja Miina Paluoja. Abikaasa Emiliega perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Jaan Jaanimägi (1878-1961). Talunik. Vanemad: Mats ja Anne. Abikaasa Juuliga perekonnas 10 last. Võtnud osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

Voldemar Zius Reinhold Lüüs Karl Hank Aleksander Kallion

Voldemar Zius (1898-1958). Talunik. Sündinud Urvaste mõisa-piirkonnas. Silgu-Juhani talu peremees. Vanemad: isa Anton ja ema Olga Zius. Abikaasa Elsaga perekonnas kolm last. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule, G, D3, 1-kohaline hauaplats.

Reinhold Lüüs (1881-1960). Talunik. Sündinud Vana-Antslas. Vanemad: isa Jaan ja ema Mari Lüüs. Abikaasa Emiliega perekonnas kaks last. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

Karl Hank (1887-...). Talunik. Sündinud Vana-Antsla vallas. Vanemad: isa Hans ja ema Marie Hank. Abikaasa Annaga perekonnas viis last. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Lähisugulased maetud Urvaste kalmistule.

Aleksander Kallion (1889-1944). Õpetaja. EV sõjaväes kapten. Sündis Kauksi talus Vana-Antsla vallas. Vanemad: Ado ja Miina Kallion. Lõpetanud Tartu Õpetajate seminari. Oli lipnike koolis Peterburis ja seejärel I maailmasõjas (1915). Võttis osa Eesti Vabadussõjas Panikovitsi rindel Ülendati kapteniks. Abikaasa Olgaga perekonnas neli last. Represseeritud. Suri Venemaal Altai krai Biiski laagris. Lähedased maetud Urvaste kalmistule.

Karl Ruder Herman Pajumägi August Värton

Karl Ruder (1873-1949). Talunik. Sündinud Urvastes. Vanemad: isa Joosep ja ema Ann Ruder. Abikaasa Emiliega perekonnas kümme

last. Võttis osa Eesti Vabadussõjast (Lõunarindel). Maetud Urvaste kalmistule.

Herman Richard Pajumägi (1886-1944). Talunik. Sündinud Urvastes. Vanemad: isa Herman Otto ja ema Liso Weidenberk. Abikaasa Ida-Alviinega perekonnas kaks last. Seltsitegelane. Võttis osa I maailmasõjast ja Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

August Värton (1893-1968). Talunik. Rehenurme talu Linnamäel. Vanemad: isa Peeter ja ema Eva. Abikaasa Anna Värton. Perekonnas viis last. Võttis osa I maailmasõjast ja hiljem Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

Aleksander Haller (1865-1950). Talunik. Vanemad: isa Juhan ja ema Mari Haller. Abikaasa Matildega neli last. Võttis osa Eesti Vabadussõjast. Maetud Urvaste kalmistule.

Peeter Kängsepp Märt Asula

Peeter Kängsepp (1886-1963). Talunik Savisaare talus Linnamäel. Osales I maailmasõjas ja Eesti Vabadussõjas. (Sai Viitinas haavata). Vanemad: Peeter Ja Marie. Abikaasa Olgaga perekonnas viis last. Maetud Urvaste kalmistule.

Märt Asula (Absalon) (1886-1951). Talunik Rüütli talus Vana-Antsla vallas. Vanemad: Rein ja Katre Absalon. Abikaasad Salme ja Ella. Perekonnas kolm last. Osales I maailmasõjas. Oli vangis Saksamaal. Võttis osa Eesti Vabadussõjast. Maetus Urvaste kalmistule.

B. Eesti Vabariigi jätkusuutlikkuse eest.

I. Toidutootjad. Talunikud. Põllumajandustöötajad.

Al-der Saaremets P. Saaremõts Karl Tiganik Mango Tragel

Juhan Tell August Pallits Juhan Urbanik Richard Vill Jaan Mürk

Aleksander Saaremets (1880-1972). Sündinud Keemamihkli talus, Vaabina vallas. Vastsemetsa talu peremees. Seltsitegelane. Tegi kaastööd ajalehtedele. Maetud Urvaste kalmistule.

Peeter Saaremõts (1852-1924). Talunik. Sündinud Keemamihkli talus, Vaabina vallas. Abikaasa Margarete, perekonnas üks laps. Ta on *Aleksander Saaremetsa* isa. Maetud Urvaste kalmistule.

Karl Tiganik (1898-1958). Talunik. Sündis Kristjan ja Leena pojana Mäe-Kangru Lansu talus. Peres abikaasa Emilie-Rosaliega neli last. Maetud Urvaste kalmistule. 2, A-75.

Mango Tragel (1842-1927). Põllumees. Vanemad Zahkre ja Mai Tragel. Abikaasa Maria Tragel, perekonnas 8 last. Maetud Urvaste kalmistule.

Juhan Tell (1883-1930). Talunik. Seltsitegelane. Vanemad Juhan ja Juula, abikaasa Anna-Emilie Tell. Perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.

August Pallits (1915-1974). Talunik. Vanemad: Karl ja Elisabeth. Abikaasa Helga, perekonnas kaks last. Helga on *skulptor Lembit Palutederi* õde. Seltsitegelane (tuletõrje, haridus). Maetud Urvaste kalmistule.

Juhan Urbanik (1872-1953). Talunik. Sündinud Jaan ja Sohvi pojana Soematsi talus. Edukas peremees. Vallavolikogu ja piimaühistu liige. Seltsitegelane. Abikaasa Mariega perekonnas neli last. Maetud Urvaste kalmistule.

Richard Vill (1887-1947). Talunik Möldre talus, Viselas. Vanemad: Peeter ja Lotta Vill. Abikaasa Vilhelmiinega perekonnas kolm last. Sportlase ja *pedagoogi Aino Sillaotsa* isa. Maetud Urvaste kalmistule.

Jaan Mürk (1873-1941). Talunik Pärsimäe talus. Vanemad: Isak ja Ann Mürk. Abikaasa Sohviga perekonnas 8 last. Kaitseliit. Isamaaliit. Juuniküüditamise (1941) ajal viidi Venemaale. Tapeti Sosva laagris. Abikaasa Sohvi Mürk maetud Urvaste kalmistule.

Joh Mürk

Peeter Mõttus

Rudolf Rehkli

Boris Rebane

Lembit Saaremets

Erna Bürkland Endla Raudsepp R. Raudsepp Õie Rebane Jüri Markvart

Johannes Mürk (1907-1942). Talunik. Sündinud V-Kauksi talus, Vana-Antsla vallas. Vanemad: Jaan ja Sohvi Mürk. Abikaasa Olga Elisabeth Mürk. Kaitseliit. Isamaaliit. Arreteeriti 1941. a. juuniküüditamise ajal ja viidi Venemaale. Mõisteti surma ja surmaotsus viidi täide Sosva laagris 1942.a. Lähisugulased maetud Urvaste kalmistule.

Peeter Mõttus (1871-1936). Hiire talu peremees Vana-Antsla vallas. Vanemad: Linnart ja Maria. Abikaasa Mari Mõttus ning perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Rudolf Rehkli (1911-1988). Põllumees Mihkali talus. Ettevõtja Peeter Rehkli poeg. Eesti sõjaväes (1933). Ühiskonnategelane. Maetud Urvaste kalmistule.

Boris Rebane (1916-2001). Talunik. Tootmisjuht. Sündinud Tartus. Vanemad: isa Jaan ja ema Marie-Alviine. Abikaasa Õie Rebasega perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule. 7, F-13.

Lembit Saaremets (1937-1984). Töötaja. Vanemad: Ado ja Olga Saarõmõts. Maetud Urvaste kalmistule.

Erna Bürkland (1930-2019). Põllu- ja farmitöötaja. Sündinud Venemaal, Pihkva oblastis, Polna rajooni Kalikovo külas. Vanemad: Johannes ja Hilda Pütsep. Abikaasa Aleksander Pütsepaga perekonnas neli last. Maetud Urvaste kalmistule.

Endla Lilleleid Raudsepp (1924-2005). Taluperenaine. Sündinud Linnamäel Mäe talus Gustavi ja Helene Helmessaare tütrena.

Abikaasa Alberiga (oli represseeritud) peres viis last. Töötanud ka põllutöölisena. Maetud Urvaste kalmistule. 5, E - 6.

Raimo Raudsepp (1959-2003). Mehhanisaator põllumajanduses. Sündinud Linnamäel, vanemad: Albert ja Endla Raudsepp. Abikaasa Eda Raudsepp ja perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule ema Endla Raudsepa juurde. 5, E - 6.

Õie Rebane (1922-2001). Perenaine. Põllu- ja farmitöötaja. Ernits ja Liina Jereti tütar. Boris Rebase abikaasa. Maetud Urvaste kalmistule. 7, f-13.

Jüri Markvart (1941-1987). Mehaanik-mehhanisaator. Sündinud Kikkamäe talus, Vaabina vallas. Vanemad: Alfred ja Pärja Markvart. Abikaasa Ene Markvardiga perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Arnold Pajumäe Ustav Veedler Peeter Hirse Alfred Markvart Evald Piho

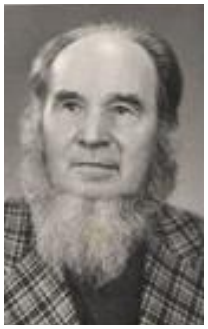

Johan Vernik August Vernik Juhan Antons Mari Antons Martin Varrik

Arnold Pajumäe (Weidenberk) (1878-1942). Talunik. Sündinud Urvaste kihelkonnas. Vanemad: isa Peeter ja ema Sohvi Weidenberk. Abikaasa Annaga perekonnas seitse last. Maetud Urvaste kalmistule.
Ustav Veedler (1921-2008). Talunik. Sündinud Vaabinas. Vanemad: isa Richard ja ema Marie. Emigreerus läbi Saksamaa Kanadasse. Oli abielus. Maetud Kanadas, Ontarios.
Peeter Hirse (1880-1942). Talunik Niiduääre nr 84 talus, Urvaste kihelkonnas. Vanemad: Jaan ja Ann Hirse. Maetud Urvaste kalmistule.
Mihkel Vellner (1851-1922). Talunik. Sündinud Viselas, Restu mõisapiirkonnas. Abikaasa Annaga perekonnas 6 last. Maetud Urvaste kalmistule. Tema pojad olid ettevõtjad. August (1876-1941) küüditati Venemaale ja suri eeluurimisel Sosva vangilaagris (Sverdlovski oblastis). Pojad Kolla (1889-1961) ja Karl (1894-1984) emigreerusid ja surid Rootsis.
Alfred Markvart (1903-1948). Talunik. Vaabina valla Kikkamäe talu peremees. Teenis EW sõjaväes. Abikaasa Pärjaga perekonnas neli last. Maetud Urvaste kalmistule.
Evald Piho (1915/1992). Talunik. Laanemetsa talu peremees. Vanemad: isa August ja ema Pauline Piho. Abikaasa Loreidaga perekonnas viis last. Tegev tuletõrjes. Maetud Urvaste kalmistule.
Johan Vernik (1883-1970). Talunik. Pitsimäe talu, Koigus. Vanemad: Rein ja Anna-Katarina. Abikaasa Adele-Marie. Perekonnas seitse last. Maetud Urvaste kalmistule.
August Vernik (1907-1982). Talunik. Vanemad: Hendrik ja Emilie. Abikaasa Akulinega üks laps. Oli sõdur Saksa sõjaväes 47 Rügement 20 Eesti diviis. Maetud Urvaste kalmistule.
Juhan Antons (1864-1935). Talunik. Sündinud Puka t Vana-Antsla vallas. Vanemad: Ott ja Mai Antons. Abikaasa **Mari Antons** (Luik), (1868-1946) ning perekonnas neli last, sh akadeemik Richard Antons. Maetud Urvaste kalmistule.

Martin Varrik (1934-1984). Tehnik-mehhanisaator. Sündinud Utsalis, Vaabina vallas. Abielus, perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

II. Teadlased. Pedagoogid-õpetajad.

Aadu Lüüs Viia Kuus Asta Veri Ene Lüüs

Aadu Lüüs (1878-1967). Arstiteadlane. Pediaater. Dr med. Sündinud Vana-Antsla vallas. Ene Lüüsi vaarisa. Lõpetanud Tartu Ülikooli, töötanud professorina ja dekaanina. Emigreerus Rootsi (1944). Töötanud seal lastehaiguste arstina. Suri Stockholmis.

Viia Kuus (1944-2007). Teadur. Bioloogiamagister. Sündinud Antsla linnas. Vanemad: Aleksander ja Laine Kuus, nad samuti maetud Urvaste kalmistule. Lõpetas Antsla Keskkooli ja seejärel Tartu Ülikooli bioloogiamagistri kraadiga. Töötas Tallinna Loodusmuuseumi osakonnajuhatajana. Maetud Urvaste kalmistule.

Asta Veri (1926-2023). Pedagoog. Bioloogiaõpetaja. Sündinud Kurenurme külas, Vaabina vallas. Vanemad: Karl-Johannes ja Salme-Elvine Ahmani. Abikaasa Uno Veriga perekonnas üks laps. Pikaealine (97 a). Maetud Urvaste kalmistule 4, D-43.

Ene Lüüs (1932-2020). Pedagoog. Keemia ja geograafia õpetaja. Sündinud Vana-Antsla vallas. Vanemad: Karl ja Marie Vilhelmine Emma Lüüs. *Professor Aadu Lüüs* on Ene Lüüsi vanaisa (Karli) vend. Maetud Urvaste kalmistule.

Virve Veedler Vello Sermat Linda Haugas Miili Mets Harry Kõivisto

Virve Veedler (1930-2017). Kooliõpetaja. Sündinud Urvaste kihelkonnas. Vanemad: isa Peeter ja ema Olga Veedler. Abikaasa Oleviga kolm last. Õppinud EPAs (1951-1956). Osalenud Moskvas Põllumajandussaavutuse näituse Eesti paviljoni korraldamisel ja giidina. Maetud Urvaste kalmistule.

Vello Sermat (1925-2005). Psühholoogiaprofessor. Pedagoog. Vanemad: August ja Marta Sermat. Lahkus Eestist läbi Soome Kanadasse (1950). Töötanud mitmes ülikoolis. Suri Torontos. Lähisugulased maetud Urvaste kalmistule.

Linda Haugas (Laving). Töötaja. Lõpetas Valga Tütarlaste Gümnaasiumi ja seejärel õppis Tartu Ülikoolis. Abikaasa oli Johannes Haugas (1904-1945), sõjaväelane, suri Saksamaal. Linda Haugas maetud Urvaste kalmistule.

Miili Mets (Krevald) (1913-1988). Prosaist. Töötanud Kuldres õpetajana. Vanemad: Karl ja Elisabeth Krevald. Abikaasa Richard Mets. Perekonnas kaks last. Surnud Long Islandis, USAs.

Harry Arnold Kõivisto (1905-1974). Haridustegelane. Talunik. Vanemad Jaan ja Alviine ning abikaasa Erna Erlanda, kellega perekonnas 8last. Maetud Urvaste kalmistule.

Mati Laatre (1944-2012). Kooli muusikaõpetaja. Sündinud Ala-Kangrohansu talus Linnamäel, Võrumaal. Vanemad Gustav ja Anna Laatre. Maetud Urvaste kalmistule.

III. Kultuuritegelased.

Endel Saaron Felis Saaremets Rainer Rehkli Peeter Lindsaar

Endel Saaron (1914-1996). Muusik. Sündinud Linnamäel, Vaabina vallas. Maetud Urvaste kalmistule.
Felix Saaremets (1915-1989). Koorijuht. Sündinud Linnamäel, Vaabina vallas. Õppinud Võru Õpetajate seminaris. Emigreerus. Surnud Ontarios, Kanadas. Maetud Torontos.
Rainer Rehkli (1968-2005). Filmimees. Maetud Urvaste kalmistule, 1. L- 69 10-kohaline plats.
Peeter Lindsaar (1906-1990). Kirjanik ja sõjaväelane. Sündinud Kassi külas Urvaste kihelkonnas. Lõpetas sõjakooli leitnandina. Õppis Tartu Ülikoolis filoloogiat ja õigusteadust. Kotkaristi omanik. Osales II maailmasõjas Saksa armees. Emigreerus. Suri Sydney's.
Alo Raja (1940-1970?). Muusik. Vanemad Peeter Raja (1908-1993) ja Linda Raja (1919-1993). Alo Raja on mänginud Tallinnas tuntud orkestrites (sh Horre Zeiger bigband).. Töötanud ka ehitusmeistrina. Maetud Urvaste kalmistule.

C. Varia.

IV. Isikud mitmetelt erialadelt.

Märt Rosenthal (1857-1925). Talunik. Sündinud Vastse-Antslas. Vanemad Juhan ja Leena, abikaasa Katre Rosenthal. Suurperes

üheksa last. Märt Rosenthal on *europoliitik Kaja Kallase* vanaema vanaisa. Maetud Urvaste kalmistule.

Huno Laanaru (1934-2006). Tehnik-mehhanisaator. Vanemad: Isak ja Anna-Marie Laanaru. Perekonnas kolm last. Huno on poliitik Vilja Toomast (Savisaar) isa. Maetud Urvaste kalmistule.

Harald Jaanimägi

Karl Lüüs

August Joakit

Johannes Antons

Karl Kerge

Johannes Kerge

Salme Tuupere

Leili Kornel

Vilhelmine Vill

Harald Teder

Julius Kets

Albert Raudsepp

Volli Lõhmus

Karl Malleus

Harald Jaanimägi (1904-1941). Talunik. Kaitseliitlane (Valgetäht), Isamaaliidu liige. Vanemad: Küüditati 1941 a. Venemaale. Suri

ülekuulamise ajal Sevurallagis. Isa Karl Jaanimägi (1868-1942) maetud Urvaste kalmistule.

Karl Lüüs (1903-1975). Postiametnik. Vanemad: isa Karl ja ema Marie. Abikaasa Marie-Vilhelmine Lüüs. Perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.

August Joakit (1889-1960). Talunik Partsioja talus. Vanemad: Jaan ja Ann. Abikaasa Ida-Aliidega perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.

Johannes Antons (1902-1981). Talunik Piiroja talus, Vana-Antsla vallas. Vanemad: Juhan ja Mai Antons. Abikaasa Selma-Marie. Perekonnas neli last. *Akadeemik Richard Antonsi* vend. Maetud Urvaste kalmistule.

Karl Otto Kerge (1903-1940). Töötaja. Vanemad: Kusta ja Leena Kerge. Õppis Tartu Ülikoolis. Jurist Johannes Kerge vend ning tantsija, *näitleja ja lavastaja Ago-Endrik Kerge* isa. Karl Otto maetud Urvaste kalmistule.

Johannes Kerge (1897-1941). Jurist. Kusta ja Leena Kerge poeg. Õppinud Tartu Ülikoolis. Abikaasa Meeta Kerge ja nende perekonnas kaks last. Kaitseliitlane. Arreteeriti NKVD poolt 14.06.41. kui ohtlik element. Suri Sevurallagis 1941. aastal.

Salme Tuupere (1884-1947). Töötaja. Sündinud Madise talus Ilmjärvel. Vanemad: Jaan ja Marie Mitt. Abikaasa August Tuuperega perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.

Leili Kornel (1951-2011). Kokk. Sündinud Koorastes. Vanemad: Voldemar ja Linda Rüütli. Abikaasa Raimo Kornel ja perekonnas üks laps (Kristel). Maetud Urvaste kalmistule.

Wilhelmine Vill (Luik) (1873-1980). Töötaja. Sündinud Viselas. Vanemad: Villem ja Hedvig Johanna Vill. Abikaasa Richard Vill. 1949 a. märtsiküüditamise ajal viidi Novosibirski oblasti Tsistoozornoje rajooni tööliseks. Vabanes 1958. a. Maetud Urvaste kalmistule.

Harald Teder (1910-1989). Sõjaväelane. Jurist. Ühiskonnategelane. Sündis Urvaste vallas, Võrumaal, taluniku pojana. Lõpetas Otepää

Gümnaasiumi, Sõjakooli (ohvitser, 1932), TÜ õigusteaduskonna. Omakaitses. Emigreerus Rootsi (1944) ja sealt edasi Kanadasse. Oli aktiivne, tegev mitmetes valdkondades Kanadas. Suri Ontarios, Kanadas.

Julius Kets (1888-1942). Kaitseliitlane. Kotkarist, Valgetäht. Vanemad: Ado ja Mari Kets. Sündinud Linnamäe vallas. Abikaasa Berta-Johanna Kets (1906-1981) ning perekonnas kaks last. Julius Kets arreteeriti juuniküüditamise ajal (1941) ning ta suri Sosva laagris, Sverdlovski oblastis. Tema abikaasa Berta-Johanna Kets on maetud Urvaste kalmistule.

Albert-Arri Raudsepp (1947-2019). Tehnik-mehaanik. Vanemad: Albert ja Endla Raudsepp. Maetud Urvaste kalmistule oma ema juurde. 5, E - 6.

Vladimir Lõhmus (1939-2023). Insener. Töötanud autotranspordi alal juhtivatel kohtadel. Abikaasa Linda Lõhmus. Maetud Urvaste kalmistule. 1, F-15.

Karl August Malleus (1905-1976). Töötaja. Sündinud Oinatooma talus, Vastse-Antslas. Vanemad: Juhan ja Mari Malleus. Abikaasa Julie Matilde. Perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.

Tenis Meesit (1941-2006). Insener. Lõpetanud Antsla Keskkooli ja õppinud TPIs. Maetud Urvaste kalmistule. Tema poeg Mauno Meesit (1983) on laulja, helilooja ja produtsent.

Juhan Malleus (1941-2024). Tehnik-mehaanik. Karl August ja Julie Natalie Malleuse poeg. Lõpetanud Antsla Keskkooli. Maetud Urvaste kalmistule.

Vello Kender (1949-1989). Töötaja. Vanemad: Harry ja Eha Kender. Perekonnas kolm last, sh Kaur. Maetud Urvaste kalmistule. Vello Kenderi poeg on *kirjanik Kaur Kender.*

Hans Mõttus (1924-1976). Metsavaht. Abikaasa Eha Mõtus ning perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule. 2, F-54. Samale hauaplatsile maetud Eha (1923-...) ja poeg Rein (1958-1999).

August Rohtla (1908-1990). Raudteelane. Sündinud Vaabina vallas. Vanemad: Jaan ja Alma-Karoline. Abikaasa Salme Rohtla (1912-1994). Maetud Urvaste kalmistule. 3, A-97.

V. Varalahkunud. Õnnetused. Teadmata kadunud. Haigused.

Al-der Luik

Einhard Pikk

Herbert Puura

Peeter Põder

Evald Kangro

Aleksander August Luik (1874-1926). Uppus Jenissei jõkke. Sündinud Viselas. Vanemad: talunik Villem (1850-1936) ja Tio. Wilhelmine Villa vend. Tema isa jt lähedased maetud Urvaste kalmistule.

Einhard Pikk (1933-1964). Jäi rongi alla. Sündinud Vana-Antsla vallas. Vanemad Kristjan ja Alviine Pikk. Maetud Urvaste kalmistule.

Herbert Puura (1925 - …). Teadmata kadunud. Sündinud Vaabina vallas. Vanemad: Aleksander ja Anna Puura. Viimati nähtud 1945. a. Saksamaal.

Peeter Aleksander Põder (1893-1938?). Represseeritud. VSDT(b) liige. Õppis Tartu Õpetajate seminaris. Töötas lühikest aega Vanemuises. Lahkus Eestis 1918.a. Töötas Leningradis, kus arreteeriti 1938.a. (Stalinismi ohver?).

Evald Kangro (1913-1941). EW sõjaväelane (allohvitser). Võitles II maailmasõjas Punaarmee 7. jalaväerügemendis. Langes Ostrovi lähistel. Vanemad Rein ja Anna maetud Urvaste kalmistule.

August Kaart

Valter Mürk

Kalju Vill

Hildegard Oja

Harry Patte

August Kaart (1903-1938). Allohvitser. Vanemad: isa Peeter ja ema Mari Kaart. Nendel Vana-Antsla valla taluperes seitse last, August sündis neljanda lapsena. Maetud Urvaste kalmistule.

Valter Mürk (1915-1935). Enesetapp. Vanemad: Jaan ja Sohvi Mürk. Maetud Urvaste kalmistule.

Kalju Vill (1918 - …1942 Arhangelsk?/). Richard Villa poeg Möldre talus, Viselas. Sõjaväelane. Jäi kadunuks II maailmasõjas. Omaksed otsinud ka ajalehe kuulutuste abil. Mõnede allikate kohaselt suri Arhangelskis aastal 1942.

Hildegard Oja (1921-1963). Abikaasa Heinoga kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Harry Patte (1919-1941). Haigus. Vanemad: isa Karl ja ema Elisabeth Patte. Maetud Urvaste kalmistule.

Laine Vaike Hödrejärv (1930-1946). Vanemad: Gustav ja Anna. *Teadur Ulrich Hödrejärve* õde. Maetud Urvaste kalmistule.

Voldemar Veedler (1907-1944). Vanemad: Jaan ja Aurora Veedler. Suri lõhkekeha haavadesse. Maetud Urvaste kalmistule.

Aleksander Tõrra (Tõra) (1912-1941). Raudteelane. Punaterrori ohver (mõrvatud). Sündinud Vana-Antsla vallas. Vanemad: Jakob ja Emilie Tõra. Maetud Urvaste kalmistule.

Eduard Gustav Puura (1901-1942). Raudteelane. Õnnetus raudteel. Maetud Urvaste kalmistule.

VI. Paljulapselised emad.

Anna Ots Elisabeth Vernik Elfriede Armulik

Marie Tragel Erna Kõivisto Lotta Vill

Anna Ots (1849-1916). 11 last. Abikaasa Karl Otsa. Maetud Urvaste kalmistule.
Elisabeth Vernik (1855-1934). 10 last. Vanemad: Mihkel ja Katre Laving. Abikaasa Ferdinand Vernik. Maetud Urvaste kalmistule.
Leena Kerge (1866-1926). 10 last. Abikaasa Kusta Kerge. Kusta oli tantsija, näitleja ja lavastaja Ago-Endrik Kerge vanaisa. Maetud Urvaste kalmistule.
Leena Lüüs (1867-1930). 10 last. Abikaasa Johann Lüüs. Maetud Urvaste kalmistule.
Emilie Ruder (1883-1961).10 last. Vanemad: Gustav ja Liis Iste. Abikaasa Karl Ruder. Maetud Urvaste kalmistule.

Elfriede Armulik (1917-1999). 9 last. Vanemad: Paul ja Julie Hagi. Abikaasa Aleksander Armulik. Elfriede maetud Urvaste kalmistule.
Emma Emilie Paluoja/Absalon (1886-1972). 9 last. Sündinud Vaabinas. Vanemad: Peeter ja Minna ning abikaasad Kristjan Absalon ja Karl Reinhold Paluoja. Maetud Urvaste kalmistule.
Juuli Varrik (1869-1941). 9 last. Sündinud Villuke talus, Vaabina vallas. Vanemad: Peeter ja Liisa Jaanimägi. Maetud Urvaste kalmistule.
Marie Tragel (1849-1920). 8 last. Abikaasa Mango Tragel. Maetud Urvaste kalmistule.
Erna Erlanda Leonora Kõivisto (1923-2010). 8 Last. Vanemad: Oskar ja Alide Baumeister. Abikaasa Harry Arnold Kõivistoga perekonnas 8 last.
Lotta Vill (1842-1916). 8 last. Abikaasa Peeter Vill (1844-1907). Vanemad: Juhan ja Marta Vill. Maetud Urvaste kalmistule.
Julie-Karoline Hainas (1882-1961). 8 last. Abikaasa Jaan Hainas. Mõlemad maetud Urvaste kalmistule.

VII. Pikaealised.

Nikolai Tell Armanda Hirse Pärja Markvart

Al-der Antons Anna Marie Rohtla Hella Jürgenson

Nikolai Tell (1915-2013). 98 a. vana. Sündinud Vastse-Antslas, Urvaste kihelkonnas. Vanemad: Jaan ja Emilie Tell. Abikaasa Klementinega kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Emilie Sermat (1896-1995). 98 a. vana. Professor Vello Sermati vanaema. Maetud Urvaste kalmistule.

Ida-Alviine Tammemägi (1880-1977). 97 a. vana. Vanemad: Hindrik ja Mari ning abikaasa Toomas Tammemägi. Perekonnas viis last. Maetud Urvaste kalmistule.

Armilde Hirse (1919-2016). 97 a. vana. Peeter ja Liine Kähriku tütar. Abikaasa August Hirse. Maetud Urvaste kalmistule.

Pärja Markvart (1914-2010). 96 a. vana. Abikaasa Alfred ja poeg Jüri. Maetud Urvaste kalmistule.

Clementine Tell (Visnapuu) (1924-2021). 96 a. vana. Vanemad: Gustav ja Miina. Abikaasa Nikolai Tell. Perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Hilda Tuvikene (Pittin) (1915-2011). 94 a. vana. Vanemad: Johannes ja Minna Pittin. Abikaasa August Johannes Tuvikene. Perekonnas üks laps. Maetud Urvaste kalmistule.

Aleksander Antons (1910-2004). 93 a. vana. Vanemad: Samuel ja Helene Antons. Abikaasad Eha Tamm ja Ella Antons. Maetud Urvaste kalmistule.

Marie Haller Sale Vill Valter Liivamägi

Marie Haller (1871-1964). 92 a. vana. Abikaasa Karl Gustav Haller. Perekonnas seitse last. Maetud Urvaste kalmistule.
Sale Vill (1922-2014). 92 a. vana. Vanemad: Karl ja Johanna Vill. Abikaasa Heinoga kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.
Anna Marie Rohtla (1896-1984). 92 a. vana. Vanemad: Ants ja Minna Taal. Abikaasa Juhan Rohtla ning perekonnas 5 last. Maetud Urvaste kalmistule.
Hella Johanna Jürgenson (Silgo) (1919-2012). 92 a. vana. Sündinud Koigus. Abikaasa Augustiga perekonnas seitse last. Maetud Urvaste kalmistule.
Helga Pallits (1925-2016). 91 a. vana. Skulptor Lembit Palutederi õde. August Pallitsi abikaasa. Maetud Urvaste kalmistule.
Valter Liivamägi (1924-2015). 91 a. vana. Vanemad Ado ja Olga Liivamägi. Surnud Adelaides. Maetud Smithfield Plains, Austraalia.

Karl Vellner Anna Kuld Johan Hommik Al-der Armulik Eha Tamm

Karl Vellner (1894-1984). 90 a. vana. Vanemad: Mihkel ja Ann ning abikaasa Olga Vellner. Perekonnas kaks last. Maetud Rootsis.
Anna Kuld (1879-1969). 90 a. vana. Jaan ja Leena Kreevaldi tütar. Abikaasa Samuel Kuld. Perekonnas 6 last. Maetud Urvaste kalmistule.
Johan Hommik (1885-1974). 89 a. vana. Vanemad: Jaan ja Madli Hommik, abikaasa Maria ja perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.
Aleksander Armulik (1909-1999). 89 a. vana. Sündinud Riias Paul ja Julie lapsena. Abikaasa Elfriede Armulik. Suurpere vanemad (9 last). Maetud Urvaste kalmistule.
Emilie Nahksepp (1880-1970). 89 a. vana. Vanemad: Michel ja Katre Treijal. Abikaasa August Nahksepp ja perekonnas kolm last. Maetud Urvaste kalmistule.
Eha Tamm (1916-2004). 88 a. vana. Abikaasa Aleksander Antons. Perekonnas kaks last. Maetud Urvaste kalmistule.

Sündmused

- 1819 26 märts - Liivimaa talupojad vabastatakse pärisorjusest.
- 1849 - Liivimaa uus talurahvaseadus avab tee talude päriseksostmisele.
- 1866 - Uus vallaseadus paneb aluse omavalitsustele.
- 1914 - Puhkeb I maailmasõda.
- 1918 24 veebruar - Eesti Vabariigi väljakuulutamine.
- 1918 28 november - Algab Eesti Vabadussõda.
- 1920 2. veebruar - Tartus kirjutatakse alla rahulepingule Venemaaga.
- 1940 17. juuni - Eesti okupeeritakse Punaarmee poolt.
- 1941 14. juuni - Massiline küüditamine Balti riikidest.

- 1944 24. november - Eesti territoorium on langenud Punaarmee kontrolli alla.
- 1944-1947 - Viiakse läbi sõjajärgne maareform.
- 1947 mai - Moskvas langetatakse otsus kolhooside moodustamise kohta Balti liiduvabariikides.
- 1949 25. märts - suurküüditamine.
- 1954 - Moodustatakse pagulasvalitsus.
- 1955 25. mai - suri EW major **Karl Rägo (1880-1955).**
- 1956 01. veebruar - suri Urvaste kihelkonna juurtega Vabadusristi kavaler (VR II/3) allohvitser **August Roostalu (1895-1956).**
- 1967 12. veebruar - suri meditsiinidoktor, professor **Aadu Lüüs (1878-1967).**
- 1988 16. november - Võetakse vastu suveräänsusdeklaratsioon.
- 1990 06. november - suri sõjaväelane ja kirjanik **Peeter Lindsaar (1906-1990).**
- 1991 20. august - Taastatakse Eesti Vabariigi iseseisvus.
- 1991 17. september - Eesti võetakse vastu ÜRO liikmeks.
- 1994 31. august - Võõrvägede lahkumine Eestist jõuab lõpule.
- 2004 29. aprill - Eesti võetakse vastu NATO liikmeks.
- 2004 - Eesti võetakse vastu Euroopa Liidu liikmeks.
- 2005 29. märts - suri filmimees **Rainer Rehkli (1968-2005).**
- 2023 30. november - suri bioloogiaõpetaja, kodu-uurija **Asta Veri (1926-2023).**

Allikad:

- **Herbert Lindmäe.** Suvesõda Võrumaal 1941. Tartu, 2012, 623 lk.
- **Herbert Lindmäe.** Suvesõda Valgamaal 1941. Tartu, 2008, 464 lk.

- **Herbert Lindmäe.** Suvesõda Petserimaal 1941. Tartu, 2013, 500 lk.
- **Harri Mägi.** ENSV KGB tegevuse lõpetamine. Varrak, 2012, 197 lk.
- **Enn Tarvel.** Eesti rahva lugu. Varrak, Tallinn, 2018, 400 lk.
- Eesti Vabadusristi kavaleride hauad Eestimaa kalmistutel. Eesti Vabadusvõitlejate Liit. Tartu, 201768 lk.
- Võrumaa kodulugu. Võru Instituut, 2004, 327 lk.
- Eesti majanduse biograafiline leksikon. 1951 - 2000. Peatoimetaja Arno Köörna. AS Kirjastus Ilo, 2003, 607 lk.
- Küüditamine Eestist Venemaale 1940-1953. DIGAR.
- Kultuur ja Elu nr 3 - 4, 2021.
- Teatmeteosed ENE, EE jt.
- Vikipeedia.
- Geni. Otsingumootorid internetis.
- Erakogud.

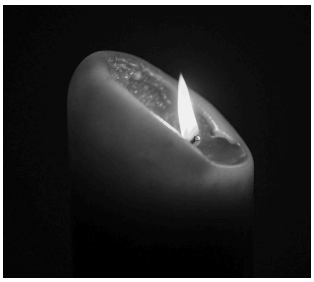

Lisa. Pildigalerii.

Al-der Saaremets

Felix Saaremets

Peeter Saaremõts

Herbert Puura

Mihkel Kähr

Endel Saaron

Samuel Põder

Ed Ahman

Asta Veri

Karl Tiganik

Viia kuus

Kristjan Liibert

Peeter Põder

Boris Rebane

Õie Rebane

Johannes Kerge

erna Bürkland

Karl Hellamaa

Eduard hagi

Kristjan Hendrikson

Peeter Kerge

Juhan Rohtla Rosentaal

Anna Kuld

Rein Reinumägi

Voldemar Bakler

Armanda hirse

Aleksander Antons

Eha Tamm

Rainer Rehkli

Peeter Rehkli

Karl Rägo

Raimo Raudsepp

Juhan Urbanik

Karl Kerge

Voldemar Paluteder

Johannes kerge

August Pallits

Vladimir Lõhmus

Leili Kornel

Albert-Arri Raudsepp

Elisabeth Vernik

Juhan Tell

Mihkel Rehkli

Einhard Pikk

Miili Mets

Anna Ots

Evald Kangro

Karl Lüüs

Valter Liivamägi

Mango Trage,

Marie Tragel

Anna Marie Rohtla

Kolla Vellner

August Vellner

Karl Vellner

Peeter Mõttus

Hildegard Oja

Johannes Haugas

Linda Haugas

Oskar Puusepp

Nikolai Tell

Richard Varik

Peeter Sarapuu

Harald Teder

Julius Kets

Jüri Markvart

Alfred Markvart

Pärja Markvart

Johan Hommik

Salme Tuupere

Rudolf Rehkli

Lotta Vill

Kalju Vill

Ene Lüüs

Aadu Lüüs

Vello Sermat

Lembitu Saaremets

Voldemar Kolk

Harald Jaanimägi

Valter Mürk

Johannes Mürk

Jaan Mürk

Sale Vill

Wilhelmine Vill (Luik)

Karl August Malleus

Oskar Paluoja

Aleksander Armulik

Elfriede Armulik

Villem Luik

Aleksander Luik

Aleksander Kallion

Harry Kõivisto

Peeter Lindsaar

Jaan Jaanimägi

Peeter Kängsepp

Erna Kõivisto

Ustav Veedler

August Värton

Peeter Hirse

Virve Veedler

August Roostalu

Helle Jürgenson

Reinhold Lüüs

Herman Pajumägi

Karl Hank

Marie Haller

Harry Patte

Arnold Pajumäe

August Kaart

Evald Piho

Voldemar Zius

Karl Ruder

Johannes Antons

Juhan Antons

Mari Antons

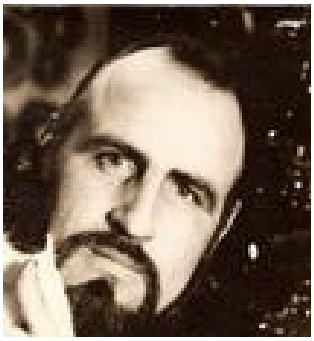
Martin Varrik

Johan Vernik

August Vernik

August Joakit

Märt Asula

Muud.

Eesti tuntumad isikud, kelle juured Urvastes, so siia kalmistule maetud eellaste kaudu on järgmised: akadeemik **Richard Antons**, europoliitik **Kaja Kallas**, tantsija, näitleja ja lavastaja **Ago-Endrik Kerge**, ajakirjanik **Vahur Kersna**, kirjanik **Kaur Kender**, ooperilaulja **Väino Puura,** poliitik **Vilja Toomast (Savisaar)** ning professorid **Karl Õiger** ja **Taimi Tulva**. Helilooja **Raimo Kangro** juured Urvaste kihelkonnas, kuid vanaema maetud Kraavi kalmistule.

Urvaste
kihelkond
Antsla vald
Kanepi
Erastvere
Põlgaste
Magari
Soodoma
Närapää
Töutsi
Visela
Urvaste
Ruhingu
Sulbi
Kassi
Pihleni
Kuldre
Uhtjärve
Lümatu
Kõlbi
Uue-Antsla
Linnamäe
Osula
Alaküla
Järvere
Sõmerpalu
Vana-Antsla
Taberlaane
Kraavi
Kobela
Antsla
Säre
Kollino
Oe
Rimmi
Nilbõ
Sihva